

DoePAK

Doepakkruielkrantcadeau, Doepakkruielkrantkrabbelcadeau

Doepak is een kleurig blad vol achtergrondinformatie over het (volks)poppentheater. In deze *kruielkrant* en *-krabbel* lees je ook wat er allemaal te doen is in het **Poppenspe(e)lmuseum**: welke exposities er zijn, of er nieuwe boeken zijn verschenen en hoe het met de websites is. In de naam van het blad, Doepak, zitten de werkwoorden 'doen' en 'pakken' verborgen. Dat is niet voor niets, want het is de bedoeling dat je zelf dingen gaat 'doen' en 'pakken'. Doepak is trouwens ook de Nederlandse uitspraak van het Tsjechische woord *dupák*. Een *dupák* is een *stang-* en *trucpop*. Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumverjaardagscadeau. Doepak is **gratis** voor iedereen die de vragen van een *Poppenspe(e)l-speur-en-doe-tocht* goed beantwoord heeft. Verscheidene Doepakkruielkrantkrabbels zijn als pdf-bestand beschikbaar. Enkele krabbels zijn er ook in het Frans, Duits en Engels. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en de *-krabbels*!

DoePAK

Reacties en een presentje

Heb je iets op te merken over Doepak? Laat het weten! Wij zijn blij met je suggesties en aanvullingen. Zo wordt de Doepakkruielkrant en *-krabbel* nog leuker. Breng of stuur ons ook eens een poppenkasttekening, *-strip* of (een kopie van) je poppenspelwerkstuk of *-opstel*. Vermeld duidelijk je naam, adres en leeftijd. Als wij je 'prestatie' mogen houden, krijg je als beloning een Poppenspe(e)lpresentje. En misschien zie je je creatie nog weleens bij ons terug.

DoePAK

Poppenspe(e)lmuseuminformatie- en -kenniscentrum, -bibliotheek en -websites

Bijna alle woorden en uitdrukkingen die in de Doepakkruielkranten en de Doepakkruielkrantkrabbels *cursief* (schuin) gedrukt zijn, kun je vinden in het Nederlandstalige *poppentheater-abc* op de viertalige website, www.poppenspelmuseum.nl. Een grappig en leerzaam *speurspel* door de wonderwereld van het poppentheater kun je maken op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs. Veel plaatjes in Doepak komen uit het *Poppenspe(e)l-museuminformatie-* en *-kenniscentrum*. Documentatie hierover is te ontdekken op www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl en in de internationale *bibliotheek* van het museum, met meer dan zevenduizend boeken. Verder staan de illustraties op briefkaarten, plakplaatjes, posters en in poppenspelen, lesbrieven en op onze websites. Dat is handig voor je spreekbeurt. Een groot deel van onze prenten en foto's staan ook op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2. Het Geheugen van Nederland is een programma van de Koninklijke Bibliotheek dat ervoor zorgt dat belangrijke bronnen van onze cultuur op internet komen.

DoePAK

Poppenspe(e)lmuseum pamfletten

Zogenaemde *Poppenspe(e)lmuseum pamfletten* zijn notities over bijzondere poppentheateronderwerpen. Met deze pamfletten wijzen wij op internet en in het museum regelmatig op weetjes over het poppentheater en onze activiteiten. Ook bij de tentoonstellingen van het Poppenspe(e)lmuseum horen pamfletten. In die pamfletten staat dan informatie over de exposities. Sommige pamfletten verschijnen ook in het Frans, Duits en Engels.

DoePAK

Poppenspe(e)lmuseum en -winkel

In de *Poppenspe(e)lmuseumwinkel* is diverse documentatie over het (volks)poppentheater verkrijgbaar, zoals briefkaarten, Poppenspe(e)l-gezelschapsspelen, lesbrieven, boeken, pamfletten, papieren theatertjes, affiches en andere leuke spulletjes op het gebied van het poppen-, figuren- en objecttheater. Natuurlijk spaar jij óók al de *Kruielkranten* en *-krabbels*. Het museum is geopend op woensdag, zaterdag en zondag van 12.00 tot 17.00 uur. Voor groepsbezoek (verjaardagspartijtjes en dergelijke) kan van de openingsdagen en *-tijden* worden afgeweken. **Reserveren aanbevolen.**

DoePAK

Postabonnement

De Doepakkruielkrant verschijnt drie keer per jaar: in het voorjaar, in de zomer en in de winter. Wil je Doepak (Kruielkrant en Kruielkrantkrabbel) graag per post ontvangen? Stuur een briefje of een poppenmail. Je krijgt dan bericht en een rekening. Na ontvangst van de betaling sturen we Doepak op. Begunstigers van 'Vrienden van het Poppenspe(e)lmuseum' ontvangen Doepak als blijk van waardering. Doepakpostabonnement (drie nummers): € 17,50. Losse exemplaren zijn verkrijgbaar voor € 3,- (krant) en € 1,- (krabbel). Verzendkosten worden in rekening gebracht. Prijswijzigingen voorbehouden.

DoePAK

Verantwoording

Illustraties/foto's: Gitte Clemens, Anton Corbijn, Giorgio Cossu, Jean Dulieu, Ed van der Elsen, Martha en Matthias Griebler, Teun Hocks, Martin Hogeboom, Jan Jutte, Paul Klee, Frank Kouwenhoven, Paul Kusters, Piet Marée, Otto van der Mieden, J. Nikkels, Erwin Olaf, Hetty Paërl, Wouter van Riessen, Václav Rykr, Ad Swier, Henk Vos, Accursius Zegers en anderen. Doepak kwam tot stand dankzij een bijdrage van het VSBfonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds en 'Vrienden van het Poppenspe(e)lmuseum'. Illustratie *dupák* figuur: Hetty Paërl ©. Ontwerp *stangpop*: Anton Anderle ©, Slowakije (1993). Idee, concept, beeldbewerking, redactie en teksten: Otto van der Mieden © (2007/2011).

DoePAK

Copyright ©

Alle rechten voorbehouden. Niets van het gepubliceerde beeld- en tekstmateriaal mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Poppenspe(e)lmuseum.

DoePAK

Nr. 0 t/m 19

Dupák

Een *dupák* (spreek uit: *dupak*) is een *stang-* en *trucpop*. Het nummer met de *dupák* wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en *stangpoppen* altijd als toegift opgevoerd. De *pop* maakt sprongen waarbij zijn *lijf* beurtelings lang en kort wordt. Het is een *truc* die overeenkomt met het *uitrekken* en *weer inkrimpen* van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een *stokpop* en wordt van onderaf gemanipuleerd; de *dupák* wordt als *stangpop* van bovenaf bewogen. Terwijl het *uitrekken* van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodse stilte geschiedt, gaat het *strekken* en *inkrimpen* van de *dupák* razendsnel en met veel rumoer. *Dupák* betekent 'stamper'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het *lijf* van de *pop* is een zak van stof. De *stang* waaraan de *dupák* hangt, gaat door de kop en het *lijf* heen en zit vast aan de houten heup. Het gat in de kop is iets wijder dan de dikte van de *stang*, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de *dupák* is een touw vastgemaakt. De *touwtjes* gaan omhoog en zijn bevestigd aan een *speelhoutje*. Door dit *houtje* op en neer te bewegen, rekt en krimpt het *lijf*. De *pop* gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de *dupák* ook om zijn as draaien; daarbij zwieren zijn armen wijd uit.